

Monumentnummer*: 526626

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **23 december 2004**
Kadaster deel/nr **82734/174**

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Breukelen	Stichtse Vecht	Utrecht		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Breukelen Sint Pieters	B			1347

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 1: HOOFDHUIS.

Het hoofdhuis van het complex historische buitenplaats Oudaen, in oorsprong daterend uit de late 13e eeuw, is gelegen op een door een gracht omgeven eiland. Gracht, eiland en hoofdhuis liggen vrij dicht bij de Vecht. De hoofdtoegang tot het huis bevindt zich aan de zuidzijde alwaar een houten brug over de gracht ligt. Een tweede, ondergeschikte brug bevindt zich aan de noordzijde. Het huis vult nagenoeg het gehele eiland, waarop dan ook geen verdere bebouwing aanwezig is noch is er sprake van enige historische waardevolle aanleg. Het uitwendige van het huis vertoont nog altijd de middeleeuwse toestand van twee evenwijdige vleugels bestaande uit een bovengrondse overwelfde kelder, drie bouwlagen daarboven en ieder een met pannen gedekt zadeldak tussen topgevels. De westgevels zijn uitgevoerd als trapgevels, eindigend in een schoorsteen. Tegen deze gevels bevinden zich van oorsprong de stookplaatsen. Sinds de late 16e eeuw verbindt een zezijdig arkeltorentje op een zware console vanaf de derde bouwlaag de twee vleugels. Het torentje heeft een klokvormig met lood gedekt dak. De oostgevels zijn uitgevoerd als tuitgevels. Deze gevels zijn nagenoeg blind en worden ten gevolge van de aanbouw verder aan het zicht onttrokken. Aan deze zijde rust op de beide nokken een houtconstructie waarop een luidklokje is aangebracht. De noordgevel vertoont een min of meer regelmatige gevelindeling met vier vensters ter hoogte van de beide verdiepingen en twee vensters ter hoogte van de bel-etage. De vensters van de eerste verdieping zijn nog kruiskozijnen met luiken. Van de andere twee bouwlagen zijn deze vernieuwd tot roede verdeelde schuiframen. Op het dakvlak staat een dakkapel met een hijsbalk. De westgevel heeft respectievelijk twee vensters op de bel-etage, vier op de eerste verdieping en twee vensters op de tweede en enkele kleine vensters in de top. De vensters van de bel-etage plus het meest zuidelijke venster van de eerste verdieping zijn vergroot tot roede verdeelde schuiframen. De overige vensters zijn een kruiskozijn en twee kloosterkozijnen. De gevel vertoont de nodige bouwsporen van o.a. oudere vensters. De zuidgevel heeft drie vensters op de eerste bouwlaag en twee op

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

iedere volgende; alle vensters zijn hier vergroot tot roede verdeelde schuifvensters. In het metselwerk zijn dichtgezette oude vensteropeningen te zien. De gevel wordt beëindigd door een gemetselde tandlijst. Op het dakvlak staat een dakkapel. De toegangsdeur aan deze zijde bevindt zich in de aanbouw. De aanbouw is op een overstek vanaf de hoogte van de bel-etage opgetrokken tot twee bouwlagen afgesloten met een met pannen gedekt schilddak. Het metselwerk boven het overstek heeft een decoratief patroon en wordt afgesloten door een waterlijst. Aan deze zijde voorts twee venster en één daarboven, alle met roede verdeelde schuiframen. De zuidgevel van de aanbouw is als toegangsgevel gaan fungeren met rechts een deurpartij uit ca. 1615 in een houten omlijsting van pilasters met een timpaan. In het timpaan het wapen van Oudaen, een rood St. Andrieskruis op een gouden veld, waarboven een zilveren barensteel met drie voeten. Hiervoor ligt een hoge gemetselde stoep met natuurstenen treden. Verder één venster naast de deur en één op de verdieping, beide met roede verdeelde ramen. Voor de stoep, over de gracht ligt een houten ophaalbrug. Stoep en brug zijn in 1981 naar een oud model vernieuwd. De traptoren uit ca. 1590 bevindt zich in de hoek van de aanbouw en de noordvleugel. Het is een halfronde toren met enkele kleine vensters en wordt gedekt door een plat dak. De traptoren verbindt de kelder en de eerste twee bouwlagen met elkaar. Aan het inwendige van het huis is in essentie weinig veranderd. De beide kelders zijn grote ongedeelde ruimtes gedekt met een tongewelf en voorzien van enkele lichtspleten. De zalen van de eerste bouwlaag zijn later ingedeeld, waarbij aan de oostzijde een kleiner vertrek is afgescheiden en in de zuidvleugel bovendien een korte gang. Eenzelfde situatie doet zich voor in de zuidvleugel op de tweede bouwlaag. De noordvleugel heeft hier zijn zaal over de volle lengte behouden. De derde bouwlaag is verder opgedeeld met een aantal vertrekken. De kappen zijn geheel ongedeelde met alleen in de noordvleugel een recente inbouw t.b.v. de technische voorzieningen. De kap op het oudste deel dateert uit de 16de eeuw en bestaat uit eiken spanten. De constructie is later diverse malen aangepast. De kap op de noordelijke vleugel heeft eveneens eikenhouten spanten; hier bevindt zich een groot hijsrad. Voorts worden aangetroffen de moer- en kinderbalklagen, deels met sleutelstukken, vloerdelen, houten tussenmuren, deuren, een 16de-eeuwse spiltrap van de tweede verdieping naar de zolder. De schouwen zijn in de meer recente tijd vernieuwd, b.v. de 19de-eeuwse marmeren schouw of gereconstrueerde middeleeuwse schouwen. In de aanbouw bevindt zich op de onderste verdieping van ouds een keuken met tegen de binnenmuur een grote haardpartij en ovens. In de doorgang naar de kelders is links de oorspronkelijk in de muurdikte ingemetselde trap van dit oudste bouwdeel zichtbaar. De ruimte erboven is van ouds als ontvangstruimte of hal in gebruik, in oorsprong waarschijnlijk ongedeelde, tegenwoordig met een nadere indeling.

Waardering

Het HOOFDHUIS is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de architectuurhistorische waarden van zowel exterieur als interieur;
- vanwege typologische waarden (ontwikkeling versterkte huizen);
- vanwege zijn beeldbepalende ligging aan de Vecht.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegevens voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument